

TEKST MAGNE KLANN & ØYVIND BORDAL
FOTO MAGNE KLANN

En fire meter lang jolle, 27 kilo bagage og kun vinden som drivkraft. Sove på øde sandstrande under båden. Hele den norske kyst fra nord til syd – gennem vinter, forår og sommer. Magne Klanns fortæller om en unik sejloplevelse, som gav ham plads i Guinness Rekordbog.

Verdens længste sejlad i enmandsjolle 49 dage alene til søs

En mental startlinje lå stik nord fra Nordkap-monumentet på 71 grader nord. Jeg lå omkring en sømil fra land. Det var første dag på turen, og det var lige gået op for mig, at jeg havde påtaget mig en udfordring, som virkede fuldstændig umulig at gennemføre.

Pludselig blev jeg revet ud af den næsten lydløse tilværelse i min lille jolle. En kraftig lyd opstod ud af ingenting, helt tæt på. Jeg hørte lyden inden jeg så noget – et vådt åndedrag med en kraft og bas-resonans så jeg var lige ved at dø af skræk. Lyden kunne have været brugt i "Ringenes herre" eller andre film, hvor man vil give styrke og kraft til et dyr af enorme dimensioner.

Hval!

Jeg kastede blikket til siden, og fik øje på en lys beige ryg, som mindede om et blankslebet bjerg i skærgården. Det var lidt længere end båden. Senere fandt jeg ud af at jeg havde fået besøg af en finhval. Som regel ser man kun en tredjedel af den over vand. Det er verdens næststørste dyr efter blåhvalen, og normalt er den 20-25 meter lang – og med en vægt på omkring 60 tons. Til sammenligning er båden fire meter lang og vejer 30 kilo.

Hvalen var kun 10-15 meter fra båden, og med fart i samme retning som mig. Mange tanker løb gennem hovedet. Det var en fantastisk, men skræmmende oplevelse. Tidligere har jeg kun set små hvaler – mest delfiner – på så tæt afstand.

MODSAT SIDE

Mere end 1000 sømil, fra 71 til 58 grader nord. Tursejlad med jolle kan være en meget intens oplevelse – også i mindre format.

Hvaler er sjældent farlige for både og mennesker, men jeg vil gerne indrømme at jeg løftede fødderne en smule.

Fordi det er muligt

Jeg havde længe været på jagt efter en udfordring – både fysisk og psykisk. En udfordring tæt på grænsen for hvad jeg troede jeg ville klare. Idéen om at sejle jolle fra Nordkap til Lindesnes dukkede bare op, og efterfølgende kunne jeg ikke slippe den. Jeg havde ikke nogen god grund, udover at jeg følte at det kunne lade sig gøre.

Mørke rygge

Jeg sejlede ud fra Nordkap 25. april. Bjerglandskabet her gør det umuligt at søsætte en båd fra selve Nordkap, så jeg sejlede ud fra Skarsvåg, øst for selve klippen.

Jollesejlad er lidt som vandski – man gør det oftest når det er badevejr. Her var der nul grader, lave skyer og tre grader i vandet. Ved Barentshavet lå sneen i pletter og striber helt ned til vandet. Jeg lå i vindstille i tre timer inden jeg fik lidt vind, og kom ud på åbent vand. Nordkap lå lige mod syd. Nerverne lå i baggrunden, men først og fremmest var jeg klar og fokuseret. Jeg fandt en god afstand fra land, og fandt mig selv sejlede i gammel sø ude fra Barentshavet. På afstand så jeg nogle hvaler som blæste, og nogle jeg mente måtte være grindehvaler lidt nærmere.

Mørke rygge som brød vandfladen, og viste sine læ-formede rygfiner. Søfugle som lunde, alke, lomvi og havhest fløj omkring om mig hele tiden.

Optimistisk plan

Jeg havde planlagt at sejle godt og vel 30 sømil om dagen. Det skulle vise sig at være lidt optimistisk. Med det gennemsnit, ville turen tage lidt mere end en måned. Jeg havde lidt tid at løbe på, men ikke ubegrænset.

Den første dag var jeg nødt til at sejle 25 sømil for at kunne komme i land. Kysten og øerne inden var utilgængelig klippekyst.

Brydende sø

På forhånd havde jeg afmærket 537 sandstrande i Navionics-kortet på min iPad, som mulige steder at gå i land. Den nærmeste var Sandfjorden på nordsiden af Hjelmsøen. Da jeg nærmede mig, var der så store bølger, at jeg ikke turde sejle derind. Jeg tænkte at bølgerne ville bryde for højt ind mod stranden. Jeg måtte hellere sejle fire sømil rundt til øens sydlige side, hvor der ville være læ for bølgerne. Klokkeren var ti om aftenen, og vinden løjede.

25. april bliver det aldrig mørkt ved Nordkap, men jeg havde undervurderet hvor træt man bliver efter mange timer i en jolle. Båden vælter, hvis man ikke holder balancen med kroppen, så det er ikke muligt at lægge sig ned om bord.

Farten var under én knob. Jeg var udkørt, og lidt pessimist mht. situationen. Jeg granskede satellitbilleder af øen, og kom frem til at jeg kunne gå ind til land præcis hvor jeg var. Heldigt!

Jeg kan ikke lide held. Jeg kan bedst lide at have kontrol.

”Folk er sindssyge”

Der var lys fra et hus inde på øen, og da jeg nærmede mig, hørte jeg lyden fra en snescooter, som startede. En lyskegle bevægede sig fra hytten og ned til havet. Føreren kom ned på flydebroen i det jeg lagde til. Man ville måske forvente et ”hej”, men her var der ingen høflighedsfraser. ”Hvor i helvede kommer du fra,” spurgte manden. Efter at have fået svar, ville han naturlig nok vide hvor jeg var på vej hen.

”For fanden,” sagde han, ”folk er komplet sindssyge. Du må hellere komme med op i hytten og få noget at spise. Skal jeg tænde op i saunaen?”

Manden med snescooteren viste sig at være Geir Brochmann, som sammen med fire venner var på hyttetur. Jeg fik en seng på hemsens, og begrebet ”nordnorsk gæstfrihed” havde fået navn og ansigt.

Hovedet i oprør

Jeg sov ikke ret meget den første nat. Følelsen af at være blevet reddet af gongongen var dårlig. Hovedet var i oprør. Jeg havde mistet troen på, at jeg kunne gennemføre, og var helt sikker på, at jeg måtte opgive. Jeg havde fortalt alle jeg kendte at jeg ville sejle til Lindesnes. Hjernen roterede hvileløst for at komme

FAKTA OM REKORDTUREN

Magne Klann sejlede 1158 sømil langs hele den norske kyst alene fra nord til syd.

Han sejlede i en enmandsjolle RS Aero, som er fire meter lang og vejer 30 kilo.

Undervejs tredoblede han verdensrekorden i distancesejlad for enmandsjolle, og fik plads i Guinness Rekordbog.

Undervejs sov han i land, enten under båden eller i telt. Turen varede 49 dage.

Turen har vakt stor opmærksomhed i Norge, og har skabt interesse for en ny sejladform: Tursejlad med jolle.

på en skade eller sygdom, jeg kunne bruge som undskyldning.

”Ikke i dag”

Om morgenen kom jeg på noget jeg havde læst i et interview med den norske eventyrer Børge Ousland. Han fortalte om en situation under en af hans ekspeditioner, hvor alt så håbløst ud. Hvad problemet var, kan jeg ikke huske, men han var sikker på at han måtte opgive. Jeg tænkte hans situation igennem i forhold til min. Han lå i telt i næsten -40 grader, og med 800 kilometer til målet. Jeg havde det let i forhold til ham. Men det slog mig at han sagde til sig: ”Ja, måske jeg skal opgive. Men ikke i dag.”

Det hjalp! En enkel lille afledning som faktisk virkede. Jeg slog mig til tåls med at jeg kunne udsætte afgørelsen, og fik sovet et par timer hen unde morgenstunden.

Fantastiske omgivelser

Næste dag så alt anderledes ud. Men der var meldt kuling, så jeg blev på land. Dagen efter sejlede jeg i snevejr og frisk brise til Sørøen udenfor Hammerfest. Det blev også en hård tur, men her var tankerne på plads, og jeg frydede mig over at være i disse fantastiske omgivelser, til trods for at vejret vekslede mellem regn

Den norske kyst er mere end 2000 km lang, og eftersom den strækker sig nord/syd, dækker den flere klimazoner end de fleste andre lande.

BOGEN

"Norge om Babord" er en dag for dag rejseklidring på letlæst norsk. 232 sider med tekst, billeder og kort. Den sælges i norske boghandlere, men kan også bestilles på: blueoceanmedia.no

og sne, og at vinden var oppe i stiv kuling i vindstødene. Jeg kom til Akkarfjord, og blev endnu en dag på land.

Stejl klippekyst

Dagene videre fra Akkarfjord udfoldede sig på en måde som lå tæt på det eventyr jeg havde drømt om. Vinden kom og gik. Finnmarken er kendt for bølgende landskab og enorme vidder, men kysten er helt anderledes. Klippekystrer er stejle med sorte fjelde og hvide kiler med sne helt ned til vandet – dramatisk, brutalt og smukt på en gang. Indimellem skærer bugte og fjorde sig ind mellem fjeldtoppene, og ender i grønt vand og kridthvide strande.

At være en del af billedet

Det var fantastisk at være i de her omgivelser med kun et minimum af udstyr, kun hjulpet frem af naturkræfterne. Selv 4–5 timer i vindstille var egentlig OK. Jeg ville selvfølgelig gerne videre, men det fik mig ikke til at tabe tålmodigheden. Landskabet gav en egen intens naturoplevelse, som varede ved hele dagen.

Det kom måske af at der trods alt var en vis risiko ved at være til stede, på den måde jeg var det. Det blev mere end et storstået landskabsbillede. Det følte som om jeg selv var en del af billedet.

49 dage alene til søs

Vindstille!

Længere sydpå blev det varmere. Foråret kom med et mildt vindpust fra øst indenfor Senja, og på højde med Trondhjem havde jeg min første aften uden dunjakke.

I vindstille forsøgte jeg at "rokke" båden frem med kroppen – det foregår ved at vippe båden fra side til side. Men det hjalp kun lidt. I Tromsø købte jeg en SUP padleåre, for at kunne komme indtil land, når vinden udeblev. Det hjalp hellere ikke ret meget. Når vinden forsvandt, var det bare at vente. Stort set gik det fint, men et par gange følte jeg mig dybt og inderlig uretfærdig behandlet.

Vejrmelding vigtigste sikkerhed

Fordelen med en så lille båd var at jeg kunne bære den i land på sandstrandene. Jeg sov under båden, og sejlede når vejret tillod det. Ellers sov jeg i telt. Det er et specielt vildmarksliv ude ved kysten. Man føler sjældent man er langt fra folk, sådan som man kan føle det på fjeldet eller i skoven. Men man føler alligevel en sårbarhed. En idyllisk holm den ene dag kan forvandles til et ragnarok af vind, bølger og bølgesprøjt den næste.

Efter den første nedtur undgik jeg store ubehageligheder. Som sikkerhedsudstyr havde jeg tørdragt, VHF-radio og nødpejlesender. Den vigtigste sikkerhed var alligevel vejrmeldingen, sammen med mine egne vurderinger af den. I alt blev jeg på land i 10 dage.

Storm 100 dage årligt

Stad er det sted i Norge med mest hårdt

vejr. 100 dage om året blæser det storm eller mere. Jeg havde forudset for en hård tur, og hårdt blev det. Men på en anden måde end forventet: Der var nemlig havblik, så jeg måtte padle store dele af dagen.

Verdens smukkeste kyst

Den totale oplevelse af kysten sidder tilbage i mig som en uforglemmelig naturoplevelse. Folk som har rejst mere omkring i verden end mig kalder det verdens smukkeste kyst. Jeg sejlede gennem tre årstider på fem uger, og føler at jeg fik et personlig forhold til hver eneste holme, odde og fjordarm langs den 1158 sømil (2.144 km) lange kyst. Når det gik virkelig langsomt, tænkte jeg at det hurtigere end at gå. Og så er der altså noget med det lydløse og ikke forurenede friluftsliv, der føles rigtigt og tiltalende.

Lindesnes fyr!

Det sidste døgn måtte jeg sejle klokken to om natten, for at nå frem til Lindesnes inden det næste uvejr. Og alligevel blev det en sejlads i kuling og store bølger.

Efter 49 dage steg Lindesnes fyr omsider op af havet – Norges sydligste punkt. Jeg havde nået målet.

Det var ikke nogen boblende, ekstatiske følelse, men mere en lettelse. Og samtidig en lidt sørgelig erkendelse af, at et stort eventyr var forbi. Jeg havde presset mig selv længere ud end nogensinde før, og vidste at jeg ville tage gode minder med mig videre i livet. Når jeg sejler, ønsker jeg aldrig at jeg var et andet sted.

Vejrmeldingen kommer til at styre meget, når man er alene i en lille jolle langs en vejrbit kyst. Magne Klann, der var "strandet" på land i tilsammen 10 døgn, drev meget rundt i vindstille og sejlede i kuling – men nåede alligevel Lindesnes (nederst t.v.).

